

[Arbejdsministeren]

problemer. Den samlede beskæftigelse vil kunne øges, og virksomhederne vil kunne få muligheder for at trække på mere kvalificeret arbejdskraft.

Vismændenes fremstilling af problemet indeholder to centrale påstande. For det første siges det, at der for visse grupper af unge kan mangle tilstrækkelige *initiamenter til at vælge en uddannelse*. Det gælder i særlig grad unge, der har etableret sig på arbejdsmarkedet som ufaglærte. Dette hænger sammen med, at helt kortsigtede hensyn til de øjeblikkelige muligheder for at opnå en arbejdsindkomst – og eventuelt i forlængelse heraf relativt høje dagpenge – i visse tilfælde kan betyde, at den pågældende ikke starter eller måske mere sandsynligt ikke fuldfører en uddannelse.

Det er blandt andet sådanne situationer, der gør, at regeringen ser med sympati på vismændenes forslag om at indføre »indslusningsløn«. Hertil kommer, at indslusningsløn – i de tilfælde, hvor de pågældende ikke ønsker en uddannelse – kan medvirke til at øge beskæftigelsesmulighederne for de unge i den fase, hvor deres erhvervs erfaring er beskeden og deres ledighedsrisiko derfor er høj.

Regeringen skal derfor opfordre arbejdsmarkedets parter til seriøst at drøfte indførelsen af indslusningsløn, ligesom regeringen som offentlig arbejdsgiver vil tage spørgsmålet op med organisationerne.

Vismændenes anden hovedbetragtning er, at en stor del af indsatsen må rette sig mod *efteruddannelse* af voksne (ældre) personer, der er i regelmæssig beskæftigelse, men som ikke har nogen kompetencegivende uddannelse. Regeringen deler fuldt ud dette synspunkt. Det er en forudsætning for løsning af de næste 10–15 års samfundsøkonomiske problemer, at der sættes på en forøget efter- og videreuddannelse af de personer, der allerede er på arbejdsmarkedet.

III. Regeringens oplæg til debat

En voksenuddannelsesreform for hele arbejdsstyrken

Ved det netop indgåede ATB-forlig er de langtidslediges uddannelsesbehov blevet søgt tilgodeset. Tiden er derfor kommet til, at indsatsen nu også må omfatte en større del af den samlede arbejdsstyrke. Især synes den gruppe,

der regelmæssigt er i beskæftigelse, men som har en relativt høj ledighedsrisiko, at have et efteruddannelsesefterslæb. Samtidig må en forøget efteruddannelsesindsats også afspejle erhvervenes behov.

Der skal sættes bevidst på, at uddannelsesindsatsen gør det muligt for mange personer på arbejdsmarkedet at trække sig selv op ved hårene og blive væsentlig dygtigere. For at dette kan lade sig gøre, må to hovedforudsætninger være opfyldt:

- 1) Uddannelsen skal være af størst mulig kvalitet for den enkelte deltager.
- 2) Det skal sikres, at uddannelsen giver flere adgangsmuligheder (»blåstempling«) til det videre uddannelsessystem eller til arbejdsmarkedet.

Uddannelsesindsatsen skal indeholde elementer, der forbedrer arbejdsstyrkens almene kvalifikationer, f.eks. i fremmedsprog eller matematik/fysisk.

Hvis uddannelsen skal være af *størst mulig kvalitet* for den enkelte deltager, forudsætter det større fleksibilitet i det samlede uddannelsessystem. Uddannelsessystemet skal derfor være langt mere orienteret mod den enkelte brugers behov.

Specielt vil der blive behov for at udvikle uddannelserne til et netværk, således at der tilbydes flere enkeltfag og deltidsuddannelser. Den enkelte bruger skal ikke tvinges til at modtage mere uddannelse, end han eller hun har behov for. Og brugerne skal heller ikke tvinges til at modtage uddannelse i en bestemt form på fuld-tidsbasis.

De kompetencegivende uddannelser skal desuden give mulighed for en eller anden form for »blåt stempel«, der kan bruges til noget, f.eks. til at opnå ansættelse et nyt sted eller opnå større sikkerhed i den nuværende ansættelse. F.eks. skal en ikkefaglært kunne opnå samme status som en faglært ved at modtage uddannelse – og skal kunne få denne status anerkendt på arbejdsmarkedet. I den forbindelse skal naturligvis også inddrages den relevante praktiske erfaring, som den ikkefaglærte måtte have.

Denne indsats for at sikre flere adgangsmuligheder skal være et element i et generelt forsøg på at nedbryde forældede faggrænser på arbejdsmarkedet.